

INTERNATIONAAL OP DE BRES VOOR DE BELANGEN VAN DE INGENIEUR

FEANI WORDT ENGINEERS EUROPE

In oktober vorig jaar besliste de Algemene Vergadering van FEANI dat de organisatie voortaan door het leven zal gaan als ENGINEERS EUROPE. Dirk Bochar heeft een master economie en een master oudheidkunde op zak en is al twaalf jaar secretaris-generaal bij de organisatie die ingenieurs vertegenwoordigt op Europees niveau. Hij geeft er graag tekst en uitleg bij.

AUTEUR: LUC VANDER ELST

Dirk Bochar: “De beslissing die we recent namen om de naam van onze organisatie te veranderen is een vrij fundamentele beslissing. Als we voordien moesten uitleggen wat FEANI was, dan was dat niet altijd even eenvoudig. ENGINEERS EUROPE zegt direct waar het over gaat en zegt meteen ook alles. Die naamsverandering was belangrijk om aan de buitenwereld eenvoudiger te kunnen uitleggen waar wij als organisatie precies voor staan. Met ons kantoor zitten we pal in de Europese wijk aan het Schumanplein in Brussel. We stellen er drie mensen te werk.”

Wie zijn jullie leden?

“Wij tellen drieëndertig nationale leden. Voor het grootste deel zijn dat landen uit de Europese Unie, maar er zijn ook landen bij die geen deel uitmaken van de EU. Denk maar aan Zwitserland, Rusland, Oekraïne, Kazachstan, enz. Het zijn dus niet de individuele ingenieursverenigingen die lid zijn van onze organisatie, maar wel de overkoepelende organisatie die het land vertegenwoordigt op het vlak van ingenieurs. Dat zou ook niet kunnen, want in Groot-Brittannië alleen al zijn er bijvoorbeeld achtendertig ingenieursverenigingen. Ook België telt drie ingenieursverenigingen: ie-net voor Vlaanderen en twee Waalse ingenieursverenigingen voor de bachelors en de masters. Die drie ingenieursverenigingen hebben samen een koepelorganisatie opgezet: CIBIC of ‘Comité des Ingénieurs Belges / Belgisch Ingenieurscomité. En het is die koepelorganisatie die lid is van ENGINEERS EUROPE. Het gebeurt niet zo vaak dat individuele ingenieurs met ons contact opnemen, maar dat is eigenlijk ook niet de bedoeling. We willen niet in concurrentie gaan met onze nationale leden en individuele ingenieurs verwijzen wij dan ook door naar onze nationale ingenieursverenigingen.”

WERKERVARING

Welke ingenieurs vertegenwoordigen jullie?

“Zowel de bachelors als de masters van alle ingenieursrichtingen. Er zijn verschillende mogelijkheden om het beroep van ingenieur uit te oefenen. Er is de formele weg via studies aan universiteit of hogeschool, maar in de Angelsaksische wereld kun je ook op basis van ervaring de titel van chartered engineer

Dirk Bochar

verkrijgen. In dat geval doet men door beroepservaring een vorm van equivalente kennis op. Dat wordt getest via een peer review van ingenieurs die met tests en examens nagaan of je inderdaad competent bent om de titel van ingenieur te dragen. In de Angelsaksische wereld hoef je dus niet noodzakelijk de opleiding aan een hogeschool of een universiteit gevolgd te hebben.”

Wat is de corebusiness van ENGINEERS EUROPE?

“We bieden onze leden een meerwaarde aan, onder meer door in te zetten op een ruime databank rond opleidingen voor ingenieurs in heel Europa. Die databank wordt sterk up-to-date gehouden en je vindt er bijvoorbeeld alle universiteiten die ingenieursprogramma's aanbieden. Ik denk dat we zowat de enige beroepsgroep zijn die zo'n uitgebreide en unieke databank ter beschikking stelt van haar doelpubliek. Daarnaast reiken we aan ingenieurs die zich daarvoor kwalificeren het 'EUR-ING-certificaat' uit. Het staat uiteraard voor European engineer en is een soort privédiploma of certificaat dat wij aanbieden boven op de academische opleiding. Met dat certificaat willen we de mobiliteit en de erkenning van de kwalificaties als ingenieur vereenvoudigen voor de

zes miljoen ingenieurs die worden vertegenwoordigd door onze 33 landen. Elke ingenieur kan zich kandidaat stellen voor dat EUR-ING-certificaat. Een groep van ingenieurs die niet uit het land van de kandidaat komen beoordeelt de kandidatuur. Dat wordt ernstig en gedetailleerd geëvalueerd aan de hand van de opleiding die men heeft gevolgd en de eerste jaren van professionele ervaring. De combinatie van beide bepaalt of men voor het certificaat in aanmerking komt. De som van opleiding en professionele ervaring moet minimaal zeven jaar zijn om in aanmerking te komen voor de kwalificatie. Wie dat kan aantonen met referenties van vorige werkgevers, met attesten van bijscholing, levenslang leren, enz. komt in aanmerking voor zo'n EUR-ING-certificaat.”

ERKENNING

“De Europese Commissie erkent het certificaat als een van de instrumenten van een beroep dat zelfregulerend werkt. Dat certificaat bestaat nu zowat dertig jaar. In die tijd hebben we ongeveer 45.000 certificaten uitgereikt. Voor veel ingenieurs is het een bijkomend certificaat, een referentie om de capaciteiten te kunnen aantonen, maar dan vooral in een internationale context. Ik kan niet zeggen of het een groot verschil maakt in de beroepskeuzes of de carrièrevorming van ingenieurs. Het is voornamelijk interessant voor ingenieurs die werken in kmo's. Grote ondernemingen hebben dat minder nodig, omdat die meestal zelf al een carrièreplanning hebben voorbereid voor hun ingenieurs, zodat die kunnen doorgroeien binnen het bedrijf. Voor zelfstandigen en voor kleinere kmo's kan dat certificaat wel interessant zijn, want daaruit blijkt dat ze ook in staat zijn om buiten hun landsgrenzen te werken.”

Jullie doen ook aan belangenbehartiging op Europees niveau?

“Dat gebeurt ook op nationaal niveau, maar inzake lobbying kom je natuurlijk verder op Europees niveau. Met ons kantoor aan het Schumanplein zitten we in de schaduw van de Europese Commissie. Die mensen zien ons graag komen, want wij lobbyen voor het ingenieursberoep. Dat is vandaag heel succesvol, want vrijwel alle wereldproblemen zijn op een of

“Alle landen hebben hetzelfde probleem, een tekort aan ingenieurs, maar ze hebben niet noodzakelijk allemaal altijd dezelfde oplossing.”

“Het beroep zelf treedt onvoldoende naar buiten. Ingenieurs moeten zichzelf een extravertier profiel aanmeten. Ze moeten een gezicht krijgen.”

andere manier terug te brengen tot oplossingen die ingenieurs kunnen aanreiken: klimaatopwarming, digitalisering, energiecrisis, enz. Ingenieurs zijn veelgevraagd. Op politiek niveau staat men dus heel open voor ons. Het probleem op dit ogenblik is natuurlijk dat er overal in Europa onvoldoende ingenieurs zijn in een of andere discipline. Om dat tekort op termijn weg te werken moet er meer instroom komen in de wetenschappelijke opleidingen en in de ingenieursopleidingen. Daarvoor lobbyen we in het onderwijs. We willen meer mensen enthousiasmeren voor de STEM-richtingen: science, technology, engineering en mathematics.”

ENGINEERS FOR EUROPE

Zien jullie daar zelf ook een andere taak in dan alleen maar lobbyen?

“We zijn ook lid van de EU-STEM-Coalition. Daar proberen we alle acties die in alle landen lopen wat op te volgen. Er bestaan talloze initiatieven op nationaal en regionaal vlak om jongeren te motiveren voor die STEM- en wetenschapsrichtingen, maar op Europees vlak valt dat moeilijk te harmoniseren. Zelfs binnen een land zijn er vaak nog tal van regionale initiatieven. We kunnen daar veel van elkaar leren

en het is één van onze taken om die initiatieven en die ervaringen uit die verschillende projecten grensoverschrijdend te delen met onze leden. We hebben 33 leden en wat werkt in het ene land, werkt niet noodzakelijk in het andere. Ze hebben allemaal hetzelfde probleem, maar niet noodzakelijk allemaal altijd dezelfde oplossing.”

“Sinds september 2022 zijn we ook actief in het Europees project ‘Engineers for Europe’. Dat valt onder Erasmus en loopt over 3 jaar. Daarin willen we met een ‘European engineering skills council’ een strategie ontwikkelen van wat de toekomstige ingenieur moet kunnen. Daarvoor brengen we mensen rond de tafel uit de industrie, uit de academische wereld en uit de professionele organisaties. Ingenieurs zijn verstandige mensen, maar elke ingenieur kan nog wel wat extra vaardigheden gebruiken. Niet iedereen is even sterk in ondernemerschap, communicatie, maatschappelijke vaardigheden, samenwerken in teams, enz. Daar willen we een aantal cursussen rond ontwikkelen: microcredentials of korte opleidingen, die rond een aantal thema’s een extra curriculum toevoegen voor ingenieurs. Zo willen we hen ook vertrouwd maken met andere disciplines en ze dus voorbereiden op de uitdagingen van de

toekomst. Wie al wat langer ingenieur is, kan zich best regelmatig bijscholen over nieuwe dimensies, nieuwe technologieën, enz. We hebben vier thema’s geïdentificeerd waarrond we korte opleidingen willen organiseren: digitaal, groen, ondernemerschap en sociale vaardigheden. Rond elk van die vier thema’s gaan we telkens drie cursussen ontwikkelen. We ontwikkelen dus in totaal twaalf microcredentials in samenspraak met de industrie, met de professionele organisaties en met de universiteiten. Voor de universiteiten kan dat een interessante businesscase zijn om met hun alumni ook verder in contact te blijven. Daarom willen we die extra curriculumcursussen samen met hen uitwerken.”

VERTEGENWOORDIGING

“We zien ook dat er te weinig ingenieurs vertegenwoordigd zijn in gezaghebbende posities, bijvoorbeeld in het politieke leven. We laten ons op die niveaus te weinig vertegenwoordigen. Het beroep zelf treedt onvoldoende naar buiten. Ingenieurs moeten zichzelf een extravertier profiel aanmeten. Ze moeten een gezicht krijgen. Mensen moeten weten wat ingenieurs doen, wat ze kunnen en wie ze zijn. We moeten ons beroep beter promoten in de samenleving.”